

Scrisoare deschisă către Biserica Baptistă Sfânta Treime din București

Draga biserică, fraților păstori și membri ai Comitetului,

Îmi revine sarcina - dar, ca datorie de conștiință, un obiectiv important de realizat - de a vă adresa această scrisoare deschisă. Prin intermediul acestei scrisori doresc să-mi exprim convingerea mea proprie și doresc să aflu care este poziția oficială a Bisericii Sfânta Treime vis-a-vis de mărturisirea de credință și statutul Uniunii Bisericilor Creștine Baptiste din România în ce privește începuturile adunărilor baptiste și originea acestora. Motivele ce m-au determinat să scriu această scrisoare sunt descrise în cele ce urmează.

Nevoia acestei scrisori a venit pe fondul unor învățături și acțiuni pe care le-am observat în cei aproape 30 de ani petrecuți în mijlocul bisericii, din care ultimii 6 ca membru prin botezul primit pe data de 12.04.2012. Iar în acești 7 ani am avut harul de la Dumnezeu să lucrez în diferite slujiri, mai mult sau mai puțin vizibile sau cunoscute întregii biserici. Totodată am avut prilejul de la Dumnezeu să văd și partea mai puțin vizibilă, aceea din culise. Din păcate, ceea ce am văzut nu aduce glorie și cinste Dumnezeului Scripturilor, așa cum găsesc scris în Epistola lui Pavel către Efeseni, 3:21. Nu acesta este subiectul scrisorii, dar Dumnezeu s-a folosit de împrejurările permise de El ca să mă determine să caut adevărul Său.

Totodată, în ultimul an am fost evitat și s-a refuzat dialogul cu mine. Din păcate nimeni nu a venit să îmi prezinte motivele pentru o astfel de atitudine. Din această cauză, singura cale de a obține un punct de vedere al Bisericii Sfânta Treime este de a apela la această scrisoare deschisă.

Scopul acestei scrisori deschise este de a înțelege motivele pentru care Biserica Sfânta Treime adoptă anumite poziții pe care le-am găsit contrare cu ceea ce au crezut bapțiștii de-a lungul timpului, chiar contrare față de ce credeau bapțiștii din Biserica Sfânta Treime cu una, două generații în urmă. Însă cel mai grav lucru este că ceea ce am văzut contravine principiilor Sfintelor Scripturi. În același timp, ca membru în Biserica Sfânta Treime, doresc să îmi îndeplinesc îndatoririle față de frații și surorile din rândul cărora fac parte, aducând la cunoștință aceste lucruri. Dorința mea nu este de a acuza și de a învinovăți pe cineva, ci de a cunoaște poziția bisericii față de aceste învățături și practici. Nu suntem chemați să ne luptăm unii cu alții. Dar Dumnezeu poruncește să cercetăm toate lucrurile și să fugim de tot ce ni se pare rău (*Epistola lui Pavel către Efeseni, 5:10; Prima Epistolă către Tesaloniceni, 5:22*). Datoria mea ca și copil al Domnului este să rămân fidel Celui care Și-a dat viața pentru mine și a binevoit în harul Său cel mare să mă mântuiască. Și aceasta indiferent de circumstanțe sau costuri.

Îi mulțumesc lui Dumnezeu că mi-a pus în inimă dorința să cunosc și să aprofundez învățăturile Domnului Isus și ale apostolilor Săi și ceea ce a lăsat Dumnezeu pe paginile Scripturilor Sale. Și consider că aceasta este datoria fiecărui credincios al lui Dumnezeu. Autoritatea supremă a Scripturii este ceea ce au învățat și susținut toți cei care s-au numit copiii ai lui Dumnezeu de-a lungul veacurilor.

„Să ascultăm încheierea tuturor celor spuse: Teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile Lui! Pentru că aceasta este datoria oricărui om.” (Eclesiastul, 12:13)

Doresc să subliniez de la început că această scrisoare nu este adresată doar unui grup sau sub-grup din Biserica Sfânta Treime, ca de exemplu pastori sau comitet. Din moment ce întreaga comunitate care formează Biserica Sfânta Treime a fost de acord cu intrarea mea în rândurile ei prin botezul mai sus menționat, consider că este de datoria bisericii să vegheze asupra a ceea ce se întâmplă cu membrii ei și în mijlocul ei. Aceasta este învățătura pe care o propovăduia autorul epistolei către Evrei când afirma următoarele, în capitolul 10 cu versetele 24-25:

„și să veghem unii asupra altora, ca să ne îndemnăm la dragoste și la fapte bune, nepărăsind strângerea noastră laolaltă, după cum obișnuiesc unii, ci încurajându-ne, și cu atât mai mult cu cât vedeți apropiindu-se ziua.”

Mai mult decât atât, Înșuș Domnul Isus instituie un principiu clar și obligatoriu pentru adunarea Sa în Matei, 18:17, când zice:

„Dacă nu vrea să asculte de ei, spune-l bisericii; și, dacă nu vrea să asculte nici de biserică, să fie pentru tine ca un păgân și ca un vameș.”

Astfel, Domnul Isus dă autoritate adunării Sale și nu altcuiva!

Cu tot respectul pe care îl am și la care mă obligă și constrânge dragostea lui Cristos față de ceilalți semeni și frați, vreau să subliniez că, potrivit cu Epistola către Efeseni capitolul 4, versetele 10-16, slujitorii unei adunări sunt dați pentru bunăstarea ei și nu formează esența ei. Astfel, deciziile luate prin comitet și alte grupuri, separate de restul adunării, nu au suport biblic. Chiar dacă Uniunea Baptistă permite astfel de proceduri, Scriptura nu le permite. Principiul pe care îl învățăm din cartea Faptele Apostolilor capitolul 15 este că toată adunarea s-a strâns la un loc și au decis toți membrii ei. Nu s-au luat decizii separate de restul adunării de către vreun grup din adunarea din Ierusalim, cu toate că aveau printre ei pe cei 12 apostoli ai Domnului. Chiar 13, dacă îl punem la socoteală și pe apostolul Pavel care a fost și el de față, deși nu era membru în adunarea din Ierusalim. Așadar, ținând cont de toate acestea, doresc ca această scrisoare să fie adusă la cunoștința întregii Biserici Sfânta Treime.

Consider că Dumnezeu nu m-a mântuit ca să hoinăresc pe pământul creat de El, ci El dorește ca eu să Îi slujesc în modul trasat de El din veșnicii. Iar parcursul vieții creștine include apartenența și slujirea într-o adunare scripturală, care poate afirma că Îl are ca și Cap pe Cristosul Scripturilor. Așa cum Biblia, istoria și prezentul arată, nu orice comunitate care se numește „eklesie” este automat și adunare a Domnului Cristos, Mireasă a Lui. Astfel, cred cu tărie că este datoria fiecărui copil al Domnului să-și dea răspuns la următoarea întrebare: *este comunitatea din care fac parte sau doresc să fac parte, o adunare scripturală?*

Orice biserică, grupare, formațiune sau comunitatea religioasă creștină pretinde că este biblică și autentică și că are un statut corespunzător înaintea lui Dumnezeu. Oare așa stau lucrurile în practică? Numește Dumnezeu orice comunitate creștină ca fiind bună și aprobată înaintea Sa? Să luăm un exemplu din Scriptură. În Evanghelia după Ioan capitolul 16, versetele 2-3, Domnul Isus Își avertiza apostolii și ucenicii astfel:

Vă vor exclude din sinagogi; ba vine un ceas când oricine vă va ucide va gândi că face slujbă pentru Dumnezeu. Și vor face acestea pentru că n-au cunoscut nici pe Tatăl, nici pe Mine.

Sinagoga, o comunitate religioasă iudaică înființată de oameni, a produs pe unul dintre cei mai mari prigonitori: Saul din Tars sau Pavel de mai târziu. Acesta a prigonit peste măsură de mult adunările Domnului (*Epistola lui Pavel către Galateni, 1:13*). Pavel avea să declare mai târziu că lucra din necredință și din neștiință, pentru că așa cum a spus Domnu Isus, cel ce prigonește face aceste lucruri pentru că nu cunoaște nici pe Tatăl și nici pe Fiul.

Cuvintele Domnului Isus sunt valabile astăzi la fel ca și acum 2000 de ani. Și la fel vor fi valabile și peste ani, indiferent câți îngăduie El (*Evanghelia după Matei*, 24:35). Astfel, un criteriu după care putem cunoaște că o adunare aparține Domnului Cristos este să privim spre parcursul ei în istorie. Dacă a persecutat pe alții, atunci ea nu mai poate avea pretenția că este o adunare întemeiată de Cristos, o *ekklesie* a Lui, Mireasa Sa pură și curată: mâinile ei au fost mângjite cu sânge.

După ce criteriile trebuie să mă uit atunci când aleg să fac parte dintr-o adunare? Sunt unele persoane care se uită la programele oferite în cadrul acelei adunări. Alții se uită la facilități sau locație. Unii se uită la talentul oratoric al celor care predică. Alții aleg să fie membri într-o adunare pentru că acolo merge și familia lor sau pentru că acolo au auzit Cuvântul și Evanghelia și au fost mântuiți. Toate aceste motive sunt însă greșite și nu sunt valide înaintea lui Dumnezeu. Dumnezeu ne vrea într-o adunare care este autentică și nu în orice adunare de sub soare! Dumnezeu mă vrea într-o adunare care să fie a Lui și care să-l îndeplinească planurile și voia Sa! Și astfel de adunări există și astăzi, căci Cristos a făcut niște promisiuni adunării fondate de El (*Evanghelia după Matei*, 16:18; 28:18-20, *Prima epistolă a lui Pavel către Corinteni*, 11:26; *Epistolă lui Pavel către Efeseni*, 3:21; *Epistolă lui Iuda*, 3). Este datoria mea să cercetez și să caut o astfel de adunare!

De asemenea, cred că orice adunare scripturală nu trebuie să aibă rețineri în a se lăsa cercetată în ceea ce îi privește originea, ceea ce predică sau susține (prin predicare, misiune sau legături care fac parte din viața ei). Răspunsuri ca: „*nu am suficiente informații*”, „*nu am de unde să știu*”, „*acolo mergeau și înaintașii mei*”, „*se predică din Biblie*” „*vom vedea odată în cer*” etc nu stau în picioare înaintea Celui care este de trei ori Sfânt (*Isaia*, 6:3; *Apocalipsa*, 4:8). În harul Său cel mare, Dumnezeu ne-a lăsat Cartea Sa de preț, Biblia, astfel încât să nu orbecăm prin această lume care zace în întuneric și în cel rău. Prin păzirea cuvintelor Sale ne dovedim dragostea față de El (*Evanghelia după Ioan*, 14:21).

Este normal să fim loiali adunării unde l-am cunoscut pe Domnul. Însă, trebuie să fim conștient că astăzi există multe adunări false care au ca membri oameni mântuiți! Doar pentru că cineva experimentează mântuirea într-un loc nu înseamnă că aceea adunare este a Domnului. Evanghelia nu aparține *ekklesiei* Domnului, ci Împărăției lui Dumnezeu (*Evanghelia după Matei*, 24:14). Împărăția lui Dumnezeu și Adunarea (*ekklesia*) Domnului nu sunt identice; nici nu sunt termeni interschimbabili. Există o diferență evidentă de terminologie și înțeles între acești termeni; există o diferență evidentă în relația cu Dumnezeu a celor din Împărăție față de cei din adunare; există o diferență evidentă în ceea ce privește conținutul și dimensiunea Împărăției lui Dumnezeu față de Adunarea lui Cristos. Împărăția lui Dumnezeu există dintotdeauna și nu are sfârșit, în timp ce *ekklesia* Domnului are un început, deși nu are sfârșit (*Evanghelia după Matei*, 16:18).

Astfel devine necesar ca fiecare să-și evalueze adunarea din care face parte în lumina Scripturilor. Scripturile lui Dumnezeu sunt singurul standard de sub soare care pot afirma, confirma sau infirma asupra acestor lucruri. Înainte de a fi loiali unei adunări eu trebuie să fiu loial Domnului meu.

Ținând cont de cele expuse până acum și de dorința mea de a cunoaște cât de scripturală este Biserica Sfânta Treime, aduc la cunoștința bisericii o parte din informațiile găsite pe site-ul [Uniunii Bisericilor Creștine din România](https://uniuneabaptista.ro/despre-noi/istoric/) (la data redactării acestui document, August 2019, <https://uniuneabaptista.ro/despre-noi/istoric/>):

„Baptistii au aparut ca miscare crestina in perioada Reformei protestante din Europa Apuseana. Reforma a fost inceputa de catre Martin Luther in Germania si a fost dusa mai departe de alti reprezentanti importanti cum au fost Jean Calvin si Ulrich Zwingli in Elvetia. Prima biserica baptista s-a format in anul 1606 la Amsterdam (Olanda), dintr-un grup de imigranti englezi separatisti condusi de John Smyth. Ulterior, Thomas Helwis, colegul lui John Smyth, s-a intors in Anglia si a infiintat prima biserica baptista la Londra in anul 1611.

Miscarea baptista datoreaza o buna parte din mostenirea ei de credinta miscarilor anabaptiste care au avut loc in Europa in secolele XVI-XVIII. Pentru credinta lor si datorita radicalismului stilului lor de viata, anabaptistii au fost persecutati in intreaga Europa. Unele comunitati anabaptiste au gasit refugiu pentru o vreme si in Transilvania unde au ramas pâna in anul 1762, când au emigrat in Rusia din cauza persecutiei declansate in timpul domniei imparatesei Austriei, Maria Tereza (1740-1780).

Miscarea baptista moderna din Europa a capatat amploare pe la mijlocul secolului XIX. Pastorul german Johann Gerhard Oncken (1800-1884) a avut o contributie decisiva in raspândirea miscarii baptiste din Europa in aceasta perioada. In România, inceputul miscarii baptiste este legat de venirea unei familii de imigranti germani la Bucuresti in anul 1856. Acestia au infiintat prima biserica baptista formata din credinciosi germani. Al doilea inceput al baptistilor in tara noastra a avut loc in Dobrogea, independent de primul inceput. Imigranti baptisti din sudul Ucrainei au ajuns in Dobrogea si au infiintat o biserica baptista in anul 1862 la Cataloi, astazi sat al comunei Frecatei din judetul Tulcea. Prin misiunea unui evanghelist baptist din Bucuresti, in anul 1870 s-a infiintat Biserica Baptista din Tulcea. In Transilvania credinta baptista a patruns prin activitatea unor misionari germani si maghiari. In anul 1874 s-a infiintat o biserica baptista maghiara in localitatea Salonta din judetul Bihor. Prima biserica de limba baptista româna a fost infiintata in anul 1886 in localitatea Chesa. Bisericile baptiste s-au raspândit cu rapiditate in Bihor, in zona Aradului si zona podisului Somesan. Aceste regiuni sunt si astazi zonele cu cea mai mare concentrare de baptisti din România. De aici, baptistii s-au raspândit in aproape toate judetele tarii. Constituirea Uniunii Baptiste din Romania a avut loc in urma formarii României Mari. In urma unei întâlniri din anul 1919, baptistii din Tara Româneasca si cei din Transilvania au hotărât sa se uneasca. Decizia a fost aprobata in cadrul congresului din 1920.

Dupa anul 1918, numarul credinciosilor baptisti din România a continuat sa creasca. Din datele statistice existente se observa ca in anul 1922 erau 22 228 de membri, iar recensământul din anul 1930 a evidentiat existenta a 60 562 credinciosi baptisti. In anul 1942 bisericile baptiste din România aveau 93 842 de membri.”

Poziția oficială (căci este site-ul oficial al Uniunii și ceea ce predică aproape toții baptiștii din Uniune) este că religia baptistă își are originea în Anglia, în reforma engleză.

Undeva în jurul anului 1606, niște Puritani Separatiști din Marea Britanie s-au retras din Biserica Angliei (biserica de stat). Aceștia au protestat împotriva controlului autorităților civile asupra Bisericii. Unii protestatari din această mișcare au avut și obiecții față de anumite doctrine din teologia puritană. În jurul anului 1608, mai mulți protestatari s-au separat de mișcarea Separatistă formând o nouă coaliție. Unul din liderii acestei mișcări a fost John Smith (1554-1612).

John Smith este o figură interesantă în istoria baptistilor englezi (arminieni). Nu se cunoaște data și locul nașterii lui în Anglia. A studiat însă la Christ College, Cambridge (1594-1598), după care a slujit ca preot în Biserica Angliei până în anul 1606, când a trecut de partea "Separatiștilor".

În anul 1608 se mută în Olanda împreună cu familia sa și cu congregația alături de care se separase. El s-a mutat din cauza persecuției declanșate de casa regală împotriva „separatiștilor”. În momentul ordinării și până să emigreze în Olanda, John Smith era calvinist. După ce a ajuns în Olanda, acesta a îmbrățișat imediat doctrina arminiană.

Studiind Noul Testament, John Smith a înțeles că botezul copiilor mici era o mare greșeală. El a fost convins că botezul trebuia administrat doar celor care au mărturisit pocăință de păcate. Astfel, el s-a „autobotezat” în anul 1609, deși nu era convins asupra conceptului și formei de administrare a botezului. Din câte cunoaștem din istorie, efectuarea botezului a fost realizată prin turnare și nu prin afundare (așa cum ne este prezentată rânduiala Nou Testamentară în Sfintele Scripturi). După aceasta a făcut la fel și cu prietenii lui, turnând apă pe capetele lor (aproximativ 36 de inși), formând prima biserică „baptistă”. Astfel a început o noua entitate religioasă - Biserica Baptistă, cu John Smith recunoscut ca păstorul ei. Botezurile au avut loc în Olanda.

La câteva luni după ce s-a autobotezat, John Smith și-a schimbat punctul de vedere asupra botezului. Acesta a ajuns să fie convins și chiar să afirme deschis că botezul său și al celor botezați de el nu sunt valide. Ca urmare a invalidității botezului, afirma Smith, „*ei nu se pot bisericii singuri*” (n.tr.). Această poziție a fost adoptată de John Smith după discuțiile avute cu anabapțiștii. Însă această poziție a sa l-a pus în conflict cu membrii congregației sale: aceștia au declarat că botezul lor este biblic, deci valid, și că este problema lui John Smith că s-a autobotezat. În urma tensiunilor, John Smith a fost exclus și excomunicat împreună cu vreo 20-30 de persoane. După excludere, Smith împreună cu ceilalți excluși și-au dorit să treacă la biserica menonită. Aceștia din urmă nu l-au primit. John Smith a murit în Amsterdam în anul 1612.

Prima întrebarea care se ridică este aceasta: *primesc bapțiștii în bisericile lor pe cineva care afirmă că s-a autobotezat (prin turnare sau altă modalitate)? Primesc bapțiștii pe cineva care a fost botezat de cineva care s-a autobotezat (prin turnare sau altă modalitate)?*

- Dacă nu, atunci pe ce temei fac acest lucru, din moment ce întemeietorul lor a procedat așa? Mai pot pretinde că se identifică bapțiștii de astăzi cu întemeietorul lor? Nu cumva au căzut în fățarnicie, pretinzând lucruri pe care nici ei nu le-au avut la început?
- Dacă primesc o astfel de persoană ca membru, mai pot afirma ei că astăzi calcă pe urmele Domnului și a apostolilor Săi, întrucât ei nu au procedat așa?

O altă întrebare foarte importantă este următoare: *de unde și-a luat John Smith autoritatea de a se autoboteza și de a boteza pe alții?*

Să fi primit Smith autoritate de la Dumnezeu? Unde anume ne învață Biblia așa ceva? Când a prevestit Dumnezeu sau Cristos așa ceva? Ioan Botezătorul (Afundătorul este traducerea corectă) a primit autoritate de la Dumnezeu (*Evangelhia după Ioan*, 1:33). Domnul Isus însuși afirmă în *Evangelhia după Matei*, capitolul 28 versetul 18, următoarele: „Și Isus, apropiindu-Se, le-a vorbit, spunând: „Toată puterea (literal „*autoritatea*”) Mi-a fost dată în cer și pe pământ.”. Cine l-a autorizat și împuternicit pe John Smith să practice afundarea în apă? Sau, cine l-a autorizat să schimbe practica afundării cu „*afundare prin turnare*”? Ioan Botezătorul nu i-a turnat apă din Iordan pe cap Domnului Isus Cristos, ci Isus Cristos a ieșit din apa Iordanului! (*Evangelhia după Matei*, 3:13-17) Cuvântul folosit în limba greacă se traduce doar ca afundare, imersie, scufundare (*baptizo*, de unde și numele de bapțiști).

Începând cu Marea Trimitere (*Evangelhia după Matei*, 28:18-20) și până la sfârșitul omenirii nimeni nu mai poate pretinde că obține autoritate pe verticală de la Dumnezeu.

Domnul Isus, Fiul lui Dumnezeu și Dumnezeu întrupat, deleagă autoritatea Sa adunării înființate de El și nu altcuiva! El încredințează cheile Împărăției spre administrare Adunării Sale ca instituție (*Evanghelia după Matei*, 16:19). Pus în fața Scripturii, John Smith poate fi trecut ușor ca eretic și întemeietor de religie proprie, nicidecum un urmaș al lui Cristos, singurul Întemeietor al adunării (*Evanghelia după Matei*, 16:18).

Nimeni niciodată nu a avut ca membru fondator pe cineva care s-a autobotezat. Nimeni, nici catolicii, nici ortodocșii, nici luteranii, nici ereticii! Nimeni! Cea de-a treia întrebare importantă este aceasta: *cum se face că dintre toate religiile de sub soare acest lucru este posibil tocmai la bapțiști?* Chiar așa de jos s-a ajuns? Într-atât de indiferenți să fim față de originea noastră?

Aceste întrebări și frământări le-au avut și alții de-a lungul timpului. Cele ce urmează reprezintă un extras din cartea *Trilema*, scrisă de fratele Graves. Pasajul următor este extras în limba română de pe site-ul:

<https://anabaptistinternational.wordpress.com/2016/01/01/trilema-protestanta-si-neo-protestanta>

Puse în situație de a-și explica originea și istoria lor în relație cu Biserica Romano-Catolica, organizațiile religioase protestante s-au confruntat cu o dilema care are de fapt trei fațete (de unde termenul „trilemă”). În 1855, păstorul J. R. Graves a scris un eseu în care tratează acest subiect și modul în care Adunarea Generală Presbiteriană a încercat să abordeze acest aspect. Observațiile lui sunt valabile pentru protestanții zilelor noastre în aceeași măsură în care au fost pentru cei din secolul trecut.

O mică istorioară cu privire la ultima întrunire a Adunării Generale Presbiteriene, care a avut loc în Buffalo în mai 1854, nu trebuie lăsată să treacă fără a fi comentată.

Acestui organism i s-a adresat următoarea întrebare: Sunt considerate valabile botezul și ordinarea catolică? Un comitet de patriarhi juniori și seniori au fost desemnați pentru a pronunța un răspuns. Însă nu au reușit să cadă de acord. Majoritatea au dat un răspuns negativ. Printre ei însă au fost câțiva doctori cu peri albi care au sesizat concluziile logice din spatele unei asemenea decizii și de fapt a oricărei decizii luate de ei ca pedobapțiști, precum și acele consecințe care cu siguranță vor veni asupra lor de la prietenii bapțiști sau de la dușmanii catolici. Rapoartele care au fost citite în adunare au dat naștere la discuții aprinse. Din păcate, foarte puțin din acea discuție a fost făcută publică, pozițiile luate de cele două grupări fiind în mod esențial următoarele:

Majoritatea au considerat că toate rânduielile date de mâinile preoților catolici nu erau valabile deoarece Biserica Romano-Catolica nu a fost biserica lui Cristos și nici parte ori ramură a bisericii Lui, ci dimpotriva manifestarea Anticristului, „curva îmbrăcată cu purpură, șezând pe o fiară cu șapte capete și zece coarne și îmbătată de sângele sfinților.” Botezul și ordinările unui organism așa de apostat sunt nule și neavenite. A le pronunța ca valide înseamnă a numi Biserica Romana biserica a lui Cristos; și mai mult decât atât, a implica prezbiterienii și sectele protestante în vinovăția schismei, de vreme ce ei au fost aceia care au sfâșiat trupul lui Cristos atunci când au părăsit Roma! Însă gruparea care susținea raportul minoritar, sau acei care erau împotriva unei decizii, au considerat printre altele următoarele: Dacă negăm faptul că Biserica Romei este adevărata biserică și considerăm că botezul și ordinările acesteia sunt nule și neavenite, atunci prin toate intențiile și scopurile noastre, spunem că bisericile noastre nu sunt adevărate, cu excepția cazului în care am putea boteza

cenușa lui Luther și Calvin, cei de la care am primit noi botezul și ordinarea! Dacă botezul și ordinarea „Anticristului,” „omul păcatului” și „fiului pierzării” nu sunt valabile, atunci Luther și Calvin n-au fost botezați la fel ca și cei care au format primele biserici ale Reformei! Prin urmare, ei au fost neordinați și fără autoritatea de a-și boteza urmașii sau a ordina alți lucrători care să-i urmeze; într-un cuvânt, toate organizațiile protestante sunt corpuri nebotezate și în consecință nu sunt biserici ale lui Cristos, de vreme ce un corp format din persoane nebotezate (oricât de pioase ar fi) nu poate fi considerat a fi o biserică. Toți lucrătorii protestanți sunt atât nebotezați cât și neordinați și prin urmare neautorizați să predice oficial și să administreze rânduielele.

Deci, acum putem vedea trilema rezultată în urma acestei controversă.

1. A decide ca „Anticristul,” „omul nelegiurii,” „Mama curvelor” este o biserică adevărată a lui Cristos, ar reprezenta o greșeală monstruoasă. Iar acest lucru ar face vinovate de păcat toate sectele protestante și ar distruge instantaneu orice pretenție pe care ar fi putut-o avea de fi biserici ale lui Cristos; fiindcă ei înșiși ar mărturisi că sunt schismatici.

2. A decide că apostazia catolică nu este biserica adevărată a lui Cristos înseamnă a decide că toate rânduielele ei nu sunt valabile și în consecință că toate organizațiile protestante sunt corpuri de persoane nebotezate și prin urmare nu sunt bisericile lui Cristos; toți lucrătorii protestanți sunt atât nebotezați cât și neordonați și în consecință neautorizați să predice sau să administreze rânduielele.

3. Afirmația că nu putem da un răspuns la o întrebare așa de simplă, ar stârni atenția oamenilor și le-ar trezi imediat suspiciunile că există o greșeală și un mare eșec la bisericile protestante. Văzând că nu se pot scăpa din acest labirint al consecințelor fatale [prezbiterienii – n.tr.] s-au deplasat spre o amânare nedefinită a acestei probleme. Membrii pe care ei i-au determinat să se alăture organizațiilor lor și lumea pe care încearcă să o convingă să se alăture lor ar trebui să le ceară constant și răspicat să se decidă dacă apostazia catolică este sau nu o biserică adevărată a lui Cristos. Lăsați organizațiile protestante să decidă afirmativ sau negativ acest lucru, nu contează, în conformitate cu ceea ce au fost forțați să admită, ei, indiferent de decizia pe care o iau, își pierd toate pretențiile lor de a fi considerate biserici creștine.

Aceasta este perpetua trilemă a tuturor protestatarilor, inclusiv a așa numiților „bapțiști” reformați ai zilelor noastre. Similitudinea dintre această „trilemă” protestantă și cea întâmpinată de oponentii Domnului cu privire la botezul lui Ioan, nu va fi trecută cu vederea de cel care studiază Biblia (Mat. 21: 23-27): „Isus s-a dus în templu și pe cand învață norodul au venit la El preoții cei mai de seamă și bătrânii norodului și i-au zis: Cu ce putere faci Tu lucrurile acestea, și cine ți-a dat puterea aceasta? Drept răspuns Isus le-a zis: Vă voi pune și eu o întrebare; și dacă îmi veți răspunde la ea vă voi spune și eu cu ce putere fac aceste lucruri. Botezul lui Ioan de unde venea? Din cer sau de la oameni? Dar ei vorbeau între ei și ziceau: Dacă vom răspunde din cer ne va spune: atunci de ce nu l-ați crezut? Și dacă vom răspunde: de la oameni ne temem de norod pentru că toți socotesc pe Ioan drept proroc. Atunci au răspuns lui Isus: Nu știm! Și El la randul Lui le-a zis: Nici Eu nu va voi spune cu ce putere fac aceste lucruri.”

Întrebarea la care trebuie să răspundă orice baptist astăzi este următoarea: un om mântuit, care provine dintr-o biserică apostată ca cea a Romei, poate să înceapă să boteze de unul singur? Poate avea pretenția că botezurile lui sunt valide și că biserica (re)formată de el este scripturală?

John Smith provine din rândurile bisericii Anglicane, care la rândul ei s-a rupt din biserica catolică a Romei. Acum, există 2 scenarii posibile:

1. Dacă biserica catolică este cu adevărat o ekklesie a Domnului, atunci anglicanii au sfâșiat trupul lui Cristos și au făcut schismă. Astfel, și-au început un botez paralel cu cel adevărat practicat de catolici și propria ekklesie (anglicanii ca și catolicii botează prunci, ceea ce este complet nebiblic). Ceva asemănător a făcut și Ieroboam după ce s-a rupt Israelul în cele două împărății: și-a întemeiat propria religie, propriile ritualuri și propriile sărbători, toate după bunul său plac.
2. Dacă biserica catolică nu este cu adevărat o ekklesie a Domnului (**și nu este**), atunci anglicanii nu au sfâșiat niciun trup al lui Cristos. Dar nici nu s-au supus autorității lăsate de Cristos ekklesiei Lui, ci au început să își formeze propria religie, cu un botez străin de Scriptură și invalid, căci Domnul nu l-a ales și nu l-a autorizat și împuternicit pe regele Henric al VIII-lea al Angliei să facă un nou fel de ekklesie și să practice botezuri.

În ambele cazuri, biserica Anglicană este nescripturală. Deci, orice rânduială a ei este nescripturală, fiind doar o copie (mai infidela) a originalului. Din moment ce biserica Anglicană este nebiblică, automat toate fiicele ei sunt după chipul ei, nebiblice. Prin urmare și bapțiștii sunt nebiblici. Aceasta este urmarea logică la cea ce afirmă bapțiștii din Uniune astăzi. Problema majoră este lipsa autorității lui John Smith în a înființa o ekklesie și un botez nou și nu mântuirea lui ca persoană. Una este să fi în Cristos și deci mântuit (*Faptele Apostolilor*, 4:12), și alta este să fi în trupul lui Cristos, slujindu-i lui Cristos într-o adunare a Sa.

În cele de urmează voi dovedi că poziția bapțiștilor din Uniune este greșită din trei mari perspective:

1. Nu este susținută de Biblie.
2. Nu este susținută de înaintașii noștri bapțiști.
3. Nu este susținută de istorie (fie ea religioasă sau seculară).

Dacă Dumnezeu ar permite ca vreo adunare nouă să i-a ființat în alt fel decât cel poruncit în Marea Trimitere și găsit între adunările Domnului de pe paginile Scripturii (adică prin succesiune de adunări locale și vizibile) atunci Dumnezeu ar trebui să aprobe o astfel de adunare printr-un nou botez al Duhului, la fel cum a fost aprobată și prima adunare (din Ierusalim) la Cincizecime. Astfel, toți oamenii nebotezați care încep să practice botezul asupra altora, cei care pleacă dintr-o adunare scripturală și produc schismă, cei care sunt excluși dar își formează propria biserică, mișcările moderne de trezire și rupere din alte comunități religioase etc ar trebui să poată dovedi autenticitatea lor într-un mod asemănător cu cel al primei adunări din Ierusalim (*Faptele Apostolilor*, 2:14-21).

Din păcate, cele mai multe biserici și confesiuni religioase au luat naștere prin autoorganizare, fără a avea vreo legătură cu o adunare autentică existentă anterior. Toate bisericile protestante au apărut în acest fel. În România, mișcările de reformă din sânul Bisericii Ortodoxe (Oastea Domnului și Biserica Evanghelică Română) se încadrează în acest tipar.

„Preaiubiților, dându-mi toată silința să vă scriu despre mântuirea noastră comună, am fost nevoit să vă scriu, îndemnându-vă să luptați[-] Sau „să luptați cu toată tăria“ pentru credința dată sfinților odată pentru totdeauna“ (Epistola lui Iuda, 3). Dacă toate adunările Domnului ar cădea în apostazie și Dumnezeu ar restaura „credința“ prin vreun reformator sau vreun profet modern, atunci acest verset și-ar pierde întreaga forță și Dumnezeu ar deveni un

mincinos. Dar oare nu asta își dorește Satan să facă? Ba da, căci gândul acesta l-a avut și când a venit la părinții noștri, Adam și Eva.

Aproape toate confesiunile și mișcările religioase din creștinism își argumentează existența pe baza faptului că Dumnezeu a restaurat printr-un fondator credința originală care a fost pierdută. Conform versetului din epistola lui Iuda, această pretenție este falsă. Astfel, devine logic că toate aceste grupări care au luat naștere pe acest considerent nu sunt adunări autentice ale Domnului Cristos.

Un alt lucru important de luat în calcul este că credința a fost dată o singură dată pentru totdeauna. Nu se dă în etape, în valuri, în epoci. Nu necesită *upgrade* sau *update* la o versiune mai nouă. Credința a fost dată sfinților și ei trebuie să nu se abată de la ea. Oricine se abate de la această „credință” nu poate avea pretenția că este deopotrivă cu originalul.

Menționez că pentru a păstra această „credință” este nevoie de un custode, cineva care a primit acest mandat. Acest mandat este dat adunării și nu familiei sau Împărăției lui Dumnezeu (*Epistola lui Iuda*, 1). Astfel, devine necesar ca Dumnezeu să asigure perpetuitate și continuitate custodelui pentru ca acest verset să fie adevărat. Astfel, teoria morții ekklesiei și restaurării ei este nebiblică. Dimpotrivă, teoria succesiunii neîntrerupte de adunări locale și vizibile se potrivește foarte bine cu afirmația lui Iuda.

Dumnezeu este Suveran. Acest lucru înseamnă că El deține controlul asupra istoriei. Este interesant cum unii afirmă credința în suveranitatea absolută a lui Dumnezeu de a păstra mântuirea aleșilor Lui, dar în același timp susțin că El nu și-a putut păstra o rămășiță de adunări autentice. Astfel, conform acestora, mântuirea nu se poate pierde dar statutul de fecioară pură a Miresei lui Cristos se poate pierde; practic toate adunările au căzut în apostazie în timp. Dumnezeu s-a văzut nevoit să folosească niște oameni supuși păcatului ca să-și reformeze și să-și curățească fecioară ajunsă astfel adulterină. Din moment ce însuși Cristos, Fiul lui Dumnezeu, nu a putut să se țină de cuvânt și să-și păstreze Mireasa, va putea un om să facă acest lucru? Sunt deplin încredințat că nu se poate așa ceva! Dar inima și mintea umană, neregenerată și moartă în păcat, este capabilă de mult rău (*Ieremia*, 17:9-10). Mă gândesc la cuvintele lui Iov din cartea care îi poartă numele, capitolul 14 versetul 4: „*Cine poate scoate un lucru curat din unul necurat? Nimeni!*”.

Chiar dacă Adunarea ca instituție nu va pieri niciodată, adunările locale mor. Aceasta este realitatea, chiar dacă doare. Un exemplu este adunarea din Ierusalim. Putem afirma că adunarea din Ierusalim „a murit” în anul 70 d.Hr., odată cu distrugerea Ierusalimului. Ea nu a mai putut exista fizic, întrucât Ierusalimul era distrus. Dar ea a trimis misionari și a fondat adunări de aceeași origine și practică în timpul scurtei ei existențe. Membrii ei s-au mutat în alte adunări surori. Astfel, Adunarea ca instituție a continuat să existe. Sunt unele adunări care se autodizolvă, altele au fost decimate de persecuții, altele s-au împrăștiat datorită persecuției și altele au căzut în apostazie. Cel mai mare pericol este cel al apostaziei, el fiind cel mai periculos în zilele noastre.

Termenul de „apostazie” este tradus în limba română ca lepădare de credință. Însă, acest termen înseamnă literal *dezertare*. Apostazia se traduce prin dezertare de la adevăr. Gravitatea acestui fapt este legat de abandonarea voită și conștientă a adevărului.

Când Cristos Domnul promite perpetuitate Adunării Sale în Evanghelia după Matei (16:18), Domnul nu promite că o adunare odată înființată va trebui să reziste până va reveni El. Perpetuitatea a fost promisă Adunării ca instituție și nu fiecărei adunări în parte. Adunarea din Ierusalim nu a rezistat în timp, dar Adunarea ca instituție nu a apostat, ci ea există și astăzi într-o formă vizibilă și locală, prin diferite părți ale lumii.

Instituția adunării își găsește expresia concretă în fiecare adunare în parte. Astfel, doctrina, practica și închinarea sunt cele care ne definesc și ne dau identitatea. Adunările lui Cristos au existat continuu. În cea mai mare parte a istoriei ele au fost persecutate crunt, atât de puterile seculare, cât și de cele religioase.

Domnul Isus a promis perpetuitate Adunării Sale (nu alteia), dar în același timp a avertizat împotriva apostaziei. La fel au procedat și apostoli Domnului (*Faptele Apostolilor*, 20:28-31). Avem tendința să spunem că apostazia se poate întâmpla oricui, mai puțin adunării din care fac eu parte. Adevărul este că nici o adunare nu este imună la apostazie! Biblia ne arată acest lucru când privim la istoria lui Israel. Evreii au afirmat și crezut că Templul nu va fi distrus de babilonieni și că Ierusalimul nu va cădea niciodată. Doar aveau Casa lui Dumnezeu și chivotul măreției Domnului cu ei! Și preoții! Și pe profeți! Cu toate acestea, Dumnezeu a permis ca Ierusalimul să fie cucerit și distrus (de mai multe ori chiar) și Templul Său să fie distrus astfel încât să nu mai rămână piatră pe piatră! Cum i-a avertizat pe evrei în nenumărate rânduri, tot așa ne-a avertizat și pe noi pe paginile Noului Testament prin cuvintele Fiului Său și prin apostolii Săi. Și eu îmi doresc cu toată seriozitatea să iau seama!

Baptiștii au susținut în istorie că nu tot ceea ce se numește biserică este o biserică adevărată a Domnului Isus Cristos. Ei au învățat că sunt caracteristici ca origine, doctrină și practică, ce trebuie întrunite pentru ca o congregație să fie calificată drept o biserică adevărată a Domnului Isus Cristos. Astăzi, cei care acceptă noua părere liberală ar dori ca toți creștinii să creadă că adunările Lui Cristos sunt vast diferite una de cealaltă în doctrină și practică – pe scurt, că nu au „un Domn, o credință, un botez,” (*Epistola lui Pavel către Efeseni*, 4:5). Ar dori ca să credem că adunările Lui Cristos de astăzi au puțină asemănare în practică și doctrină cu adunarea pe care Domnul Isus Cristos a zidit-o în timpul lucrării Sale pământești sau cu adunările Sale adevărate și credincioase care au existat din zilele în care El a trăit pe pământ.

Nimic mai neadevărat! Dacă o adunare, indiferent de ce nume poartă, este diferită în doctrină și practică de adunările Nou Testamentare, aceasta nu poate fi adunare a lui Cristos. Mărturiile Scripturii, ale istoriei, ale logicii și chiar ale bunului simț mă obligă să nu recunosc toate grupările care își spun „adunare” sau „biserică a lui Cristos” ca fiind autentice. Și acest lucru se datorează faptului că acestea sunt fundamental diferite unele față de altele și bineînțeles, de cea originală, cea întemeiată de Cristos. Dacă toate denominațiunile și toate grupările religioase sunt într-adevăr adunări legitime ale lui Cristos, atunci ele ar trebui să fie identice în punctele esențiale și să aibă aceeași origine. Dar istoria, trecută și prezentă, dovedește contrariul. Chiar în sânul Uniunii Baptiste din România sunt biserici care cred lucruri diferite, unele chiar total opuse, în ce privește aceste doctrine. Unele bisericii baptiste cred că mântuirea se câștigă printr-o decizie de a te preda Domnului, altele promovează arminianismul, altele sunt pe doctrinele harului. Altele au devenit deja carismatice. Multe dintre aceste biserici s-au rupt și-au dat naștere la alte fiice, după chipul mamei din care au ieșit.

Astfel, din moment ce toate aceste grupări așa zise religioase nu se pot pune de acord nici măcar în cele mai fundamentale învățături și practici, ar fi de neconceput să le numesc adunări ale lui Cristos. Nu mai zic că cele mai multe au întemeietori umani și date de naștere care sunt cunoscute fără nicio umbră de îndoială. Astăzi sunt peste 40.000 de confesiuni și denominațiuni creștine. Cred că este de prisos să întreb dacă tot atâtea „*ekklesii*” a întemeiat și Cristos; sau dacă toate sunt *Mireasă* a Lui.

O adunare a lui Cristos este locul în care Dumnezeu este glorificat și i se aduce închinarea pe care o primește cu plăcere; și în termenii Lui, definiți de El, nu de om. Este locul în care credincioșii se strâng pentru a se sluji unul pe celălalt cu înzestrările spirituale pe care Dumnezeu li le-a dat, crescând în cunoștință și dragoste (*Prima Epistola a lui Pavel către Corinteni*, cap. 12; *Epistola lui Pavel către Efeseni*, 4:11-16). Este singurul loc de pe pământ pe care Dumnezeu îl numește "casa Sa". O adunare înființată de oameni sau una care a căzut în apostazie nu se bucură de nici una din caracteristicile amintite mai sus. Ele nu sunt decât încercarea omului de a crea o adunare plăcută lui Dumnezeu. Acest lucru însă nu se poate, întrucât Dumnezeu a planificat din veșniciei „ekklesia” Sa (*Epistola lui Pavel către Efeseni*, 3:9-11). Ba mai mult, când David, om după inima lui Dumnezeu, a vrut să zidească o casa lui Yahweh și având sprijinul proorocului Natan, Dumnezeu l-a oprit: casa Sa nu poate avea ca ziditor decât pe cel ales de El; iar în ce privește „ekklesia”, Dumnezeu a ales ca ziditor pe Cristos Domnul.

Samuel Tuțac, pastor cu funcție de conducere în organizațiile naționale ale Bisericilor Baptiste din România, a scris o carte intitulată „*Este vremea pentru o nouă reformă*”:

„În ultima vreme, majoritatea bisericilor evanghelice tradiționale au intrat într-un soi de „politică statică” de împotrivire la schimbare și riscă, cu timpul, să devină niște cochilii goale. Foarte multe biserici se află într-o criză de eficiență și fac aproape totul în virtutea inerției. Deși aspectele exterioare pot părea potrivite, vitalitatea interioară s-a stins demult, iar singura șansă este o lucrare a Duhului care să readucă viața și vitalitatea.

La fel ca mulți păstori sau credincioși din bisericile evanghelice tradiționale, m-am întrebat și eu de multă vreme ce putem face pentru reformarea acestor biserici. Francis Schaeffer spunea că: „Biserica generației noastre are nevoie de reformă, trezire, restaurare și de revoluție constructivă”. Dar pentru ca acestea să devină realitate, în primul rând ar trebui să facem mai multe eforturi pentru a înțelege ce se întâmplă.”

<https://www.facebook.com/samytutac/photos/a.702576143213126.1073741829.538581796279229/1003088943161843>

Se pare ca domnul pastor Samuel Tuțac este de acord cu Francis Schaeffer.

Un vechi dicton anabaptist spunea așa: „*Pentru orice credem și practicăm trebuie să avem capitol și verset*”. Dacă Scriptura tace ar fi bine să tăcem și noi.

Nicăieri și niciunde Cristos sau apostolii Săi nu au vorbit de vremuri de reformă sau de necesitatea vreunei reforme! Reforma a apărut în sânul bisericii catolice, curva cea mare din Apocalipsa. Doar o ființă necurată are nevoie de reformă. Mireasa lui Cristos nu are nevoie de așa ceva, ea fiind o fecioară castă și curată. Deși nu perfectă, ea nu are nevoie și nici nu a avut nevoie de reformă. Cristos, Fiul lui Dumnezeu și Dumnezeu binecuvântat în vecii (*Epistola lui Pavel către Romani*, 9:5b) nu și-a zidit *ekklesia* Lui (*Evanghelia după Matei*, 16:18) pentru ca o ființă inferioară (și de cele mai multe ori cu mâinile pătate de sânge) să o reformeze. Cristos Și-a câștigat Mireasa Lui cu sângele Lui, nu prin sângele altuia. Și își păstrează preaiubita prin autoritatea pe care o are (*Evanghelia după Matei*, 28:18) nu prin schemele, mișmașurile și schismele oamenilor.

Cea mai clară și consecventă urmă pe care adunările lui Cristos au lăsat-o în istorie a fost o urmă a sângelui martirilor ei, căci furia diabolică împotriva lui Cristos s-a revărsat întotdeauna asupra Miresei Sale. Știu bine că poziția aceasta nu este corectă din punct de vedere politic, dar nu am găsit nimic în Scriptură care să mă facă să mă îndoiesc de ea. Mai mult, așa cum urmează să demonstrez, au existat mulți adepți ai acestei învățături, mulți frați

baptiști de renume. Această poziție nu este nouă și nici ceva învățat de un grup mic de baptiști într-o parte uitată a lumii. Ceea ce am prezentat este vechea poziție baptistă. Înainte ca liberalismul să pătrundă în Statele Unite ale Americii, aceasta a reprezentat poziția majoritară printre baptiști. Iar baptiștii nu s-au născut în America, ci au emigrat din Europa. Este de la sine înțeles că această poziție este mult mai veche decât existența Statelor Unite ale Americii.

De-a lungul secolelor, în timpul acestor vremuri întunecate, creștinii aceștia purtau nume multe și diferite, toate primite din partea dușmanilor lor. Aceste nume le erau uneori date după vreun conducător al lor mai important și mai curajos, iar alții din alte cauze; câteodată, de fapt de multe ori, aceiași oameni, având aceleași principii, au primit nume diferite în localități diferite. Dar printre toate aceste numeroase schimbări de nume, a existat un nume mai special, față de care au rămas fideli mulți dintre acești creștini de-a lungul evului mediu întunecat, și anume, cel de „anabaptist.” Acest cuvânt compus, care îi denumește pe anumiți creștini, a fost înregistrat pentru prima dată în istorie în secolul al treilea; sugestiv este faptul că acest nume a apărut la scurtă vreme după originea botezului copiilor mici; un fapt și mai sugestiv este acela că a apărut mai înainte chiar de folosirea numelui de catolic. Numele de „anabaptist” este astfel în istorie cel mai vechi nume al unei confesiuni.

Această denumire specială li s-a dat multora dintre acești creștini care purtau și alte nume; acest lucru se aplică în special în cazul donatiștilor, paulicienilor, albigenzilor, al vechilor waldenzi și al altora. În ultimele secole, această denumire a ajuns să fie un nume obișnuit aplicat unui grup distinct. Aceștia au fost numiți simplu: „anabaptiști,” iar treptat toate celelalte nume au fost abandonate. Chiar la începutul secolului al XVI-lea, înainte de apariția Bisericii Luterane, care a fost prima dintre toate bisericile protestante, cuvântul „ana” a început să nu mai fie folosit, astfel că ei au fost numiți simplu „baptiști.”

În cele ce urmează voi prezenta dovezi istorice asupra poziției avute de vechii baptiști. Această poziție veche mărturisește o succesiune neîntreruptă de adunări locale și vizibile care au existat din ziua când Cristos Și-a fondat ekklesia Sa până ce El revine așa cum a promis. Este conceptul conform căruia, Adunarea zidită de Cristos Domnul, va avea o continuitate în fiecare secol cu aceeași credință, origine și practică până în Ziua Răpirii.

- I. Chiar istoricii adversi poziției baptiste sau cei seculari nu exclud această teorie, iar unii chiar o afirmă.

1. Will Durant, istoric secular american:

„La început, Anabaptiștii s-au manifestat în Elveția, unde se poate să se fi strecurat creștinismul pașnic al valdenzilor din Sudul Franței sau al fraților cerșetori din Țările de Jos” (*Civilizații istorice, vol. 18, p. 85*).

2. Mircea Eliade, istoric al religiilor, român:

„primele forme creștine erau mai aproape de acelea care au fost considerate mai târziu drept eretice.”

3. Huldrych Zwingli, reformator elvețian:

„Învățătura Anabaptismului nu este o noutate, ci pentru o mie trei sute de ani a cauzat mare tulburare în biserică, și a căpătat așa putere, încât încercarea în această epocă de a lupta contra ei pare zadarnică pentru un timp” (*Christian, O istorie a bapțiștilor, vol. 1, p. 86*).

(Vă reamintesc că Zwingli a trăit între 1484 – 1531. După afirmația sa, anabaptismul crea probleme catolicismului încă din jurul anului 200)

4. Robert Barclay, istoric non-conformist englez:

„După cum vom arăta, ascensiunea ‚Anabapțiștilor’ a avut loc cu mult timp înaintea formării Bisericii Angliei [1534], și există de asemenea motive să credem că pe continentul European societăți creștine mici, ascunse, care susțineau multe din opiniile ‚Anabapțiștilor’, au existat încă din vremurile Apostolilor. În sensul transmiterii directe a Adevărului Divin și al naturii adevărate a religiei spirituale, pare probabil că aceste Biserici au o descendență sau succesiune mai veche decât cea a Bisericii Romane” (*The Inner Life of the Religious Societies, p. 11, 12*).

5. Mosheim, istoric german lutheran:

„În primul rând, eu cred că Menoniții nu greșesc în totalitate atunci când se laudă cu o descendență dintre acei Waldenzi, Petrobrusieni și alții, care sunt de obicei denumiți Martori ai adevărului înainte de Luther. Înainte de epoca lui Luther, existau ascunși în aproape toate țările Europei, dar în special în Boemia, Moravia, Elveția și Germania, foarte multe persoane, în a căror minți era adânc înrădăcinat acel principiu pe care Waldenzii, Wickliffiții și Hussiții l-au susținut, unii mai ascuns, alții mai deschis” (*Institutes of Ecclesiastical History, William Tegg, Londra, 1867, p. 685*)

6. Doctorii Ypeij și Dermout, istorici reformați olandezi:

„Am văzut acum că Bapțiștii, care au fost în trecut numiți Anabapțiști și în vremuri mai apropiate Menoniți, au fost Waldenzii originali... Pe această bază, Bapțiștii pot fi considerați ca fiind singura comunitate religioasă care a rezistat din zilele apostolilor, și ca fiind societatea Creștină care a păstrat curate doctrinele Evangheliei în toate veacurile. Economia externă și internă a Bapțiștilor, în totalitate corectă, tinde să confirme adevărul disputat de Biserica Catolică, că Reforma care a avut loc în secolul șaisprezece a fost necesară în cel mai înalt grad și în același timp respinge noțiunea eronată a Catolicilor că denominația lor este cea mai veche.” (*Geschiedenis Der Nederlandsche Hervormde Kerk, Breda, 1819*)

7. Schaff, istoric prezbiterian american:

„Anabapțiștii nu au inventat opoziția lor față de botezul pruncilor, fiindcă întotdeauna au existat grupări în Biserică ce au fost antipedobaptiste.” (*The New Schaff-Herzog Encyclopedia, vol. I, p. 70*).

Voi cita în continuare o declarație foarte semnificativă din *Enciclopedia Schaff-Herzog, cu titlu „History of baptists in Europe”, vol. 1, pagina 210:*

„Bapțiștii au apărut mai întâi în Elveția prin anul 1523, unde erau persecutați de Zwingli și de romaniști. În anii următori, 1525-1530, îi regăsim având adunări mari, organizate într-un mod desăvârșit, în sudul Germaniei, în Tirol și în centrul Germaniei. În toate aceste locuri, viața lor a fost foarte amară din cauza persecuțiilor”. (Observați că toate aceste evenimente au avut loc înainte de formarea bisericilor protestante - luterană, episcopală sau prezbiteriană).

Continua citatul: „Moravia le promisese un cămin de libertate deplină, așa că mulți baptiști au migrat într-acolo, însă doar pentru a-și vedea speranțele înșelate. După anul 1534, ei se găseau în număr mare în nordul Germaniei, în Olanda, Belgia și în provinciile Waloniei. Numărul lor a crescut chiar și în timpul domniei lui Alva, în Țările de Jos, când au dat dovadă de un zel misionar deosebit.”

De unde au venit acești „baptiști”? Ei nu s-au desprins de catolici în timpul Reformei. Ei au avut adunării mari încă înainte de Reformă.

8. Leonard Verduin, istoric prezbitarian american:

„Ceea ce a erupt în cel de-al Doilea Front [aripa stângă, radicală a Reformei] a fost o resurgență a acelor tendințe și opinii care existau deja de secole împotriva ordinii medievale; a fost legată de cercurile antice în care, în ciuda persecuției, un corp de opinii și convingeri antice erau încă în viață. Nu a fost ceva care s-a ridicat, fără o rădăcină mai adâncă, din evenimentele care au avut lor în 1517.” (*The Reformers and their Stepchildren*, p. 14)

„Disidența împotriva ordinii medievale era deja veche de un mileniu și extrem de răspândită” (Ibid., p. 15)

„Stânga Protestantă a fost moștenitoarea lumii subterane medievale. Avea categorii de gândire și un vocabular apărut din ereziile medievale târzii, ... un vocabular care a existat înaintea Reformei și avea propria-i putere și propriul impuls, cu totul separat de Luther (Ibid., p. 35-36)

„...sursele nu disting nici o persoană ca întemeietor al rebotezării în secolul șaisprezece... Cum a apărut anonimă o asemenea practică atât de radicală este mai mult decât ciudat – dacă se presupune, așa cum este voga, că Anabaptismul a fost un simplu produs al secolului șaisprezece. Dar această tăcere în privința aceluia care trebuie creditat cu ideea devine întru totul explicabilă imediat ce se realizează că ceea ce a fost cunoscut ca Anabaptism în timpurile Reformei nu a fost nicidecum ceva nou... Nimeni nu este creditat cu inventarea Anabaptismului secolului șaisprezece pentru motivul suficient că nimeni nu l-a inventat” (Ibid., p. 189)

„Rebotezarea este tot atât de veche pe cât constantinianismul” (op. cit., p. 190)

9. Martin Luther, reformatorul, afirmă acuzator:

„În vremurile noastre doctrina Evangheliei, restabilită și curățită, a atras la ea și a câștigat pe mulți care în vremuri mai vechi au fost suprimați de tirania Antihristului, a Papei; totuși, au plecat de la noi Wiedertauffer, Sacramentschwärmer und andere Rotengeister [Anabaptiști, fanatici în privința sacramentelor și alți făuritori de partide]... căci nu erau dintre noi, deși pentru o vreme au mers împreună cu noi” (Verduin, Ibid., p. 18).

10. Mărturia Cardinalului Hosius:

Cardinalul catolic Stanislaus Hosius (1504-1579) a fost una dintre figurile cele mai semnificative ale „Contra Reformei” romano-catolice. A fost reprezentantul oficial al papei și ofițer președinte al Consiliului din Trent. Despre anabaptiști a spus:

„Dacă adevărul religiei s-ar putea judeca după disponibilitatea și bucuria pe care un om al oricărei secte o arată în suferință, opiniile și convingerile nici unei alte secte nu ar fi mai

adevărate și mai sigure decât cele ale anabapțiștilor, asemeni cărora nu a mai fost nimeni în ultimii peste o **mie două sute de ani** care să fie pedepsiți mai jalnic, sau care să fi îndurat mai ferm și cu mai multă bucurie și chiar să se fi oferit pe sine pedepselor celor mai crude ca acești oameni.” (*Citat preluat din Trei martori pentru Baptisti de Pugh Curtis*)

Din nou Cardinalul dă o dovadă nesolicitată și clară cu privire la perpetuitatea adunărilor Domnului când vorbește despre strămoșii noștri bapțiști:

„Dacă nu ar fi fost bapțiștii chinuiți într-un mod groaznic și n-ar fi fost tăiați cu cuțitul în ultimii o **mie două sute de ani** ei s-ar fi adunat într-un număr mai mare decât toți reformatorii.”

Pentru detalii:

Hosius on the Anabaptists by Stephen duBarry,

<http://www.olmsteadbaptistchurch.org/articles/hosius.htm>

II. Unii dintre cei mai renumiți istorici bapțiști aprobă sau susțin această teorie – răspuns la acuzația că istoricii ce susțin această poziție sunt „de mâna a doua”.

1. Bertalan Kirner, istoric baptist maghiar:

„În timpul Reformei, aceste concepții baptiste [botezarea prin afundare] stârniseră multe controverse. Renumiții reformatori, Zwingli, Luther și Calvin purtau discuții aprige cu bapțiștii, și îi puteau învinge doar prin forță și moarte.” (*Viața misionarului Mihaly Komya, p. 40*).

Liderii anabapțiști martiri Felix Manz, Michael Sattler, Balthasar Hubmaier și Jorg Blaurock sunt menționați ca predicatori bapțiști. Acest citat dovedește faptul că Kirner nu credea că bapțiștii au apărut prin John Smyth.

2. John T. Christian, istoric baptist american:

„Sunt foarte conștient de imperfecțiunile acestei cărți, dar prezintă multe informații care înainte nu s-au găsit în nici o istorie a Bapțiștilor. Am urmărit pe tot parcursul cărții metoda științifică de investigație și am lăsat faptele să vorbească de la sine. Nu am nici o îndoială în mintea mea că a existat o succesiune istorică a Bapțiștilor din zilele lui Cristos până în prezent. Trebuie amintit că Bapțiștii se găseau aproape în fiecare colț al Europei. Când am găsit o legătură între două grupuri, am afirmat acest fapt, dar când nici o legătură nu a fost vizibilă, nu am încercat să construiesc una. O sinceritate directă este singura direcție care trebuie urmărită. Totuși, din fericire, fiecare fapt adițional descoperit nu face decât să facă probabile asemenea legături în fiecare caz.

Eu am o atitudine expectativă față de viitor. Întâmpin bucuros orice investigație, fiindcă adevărul n-are de ce să se teamă de lumină.” (*O istorie a bapțiștilor, p. 6*)

Christian a avut două doctorate, a fost membru în American Society of History, Academia franceză de Istorie, Societatea greacă de Arheologie creștină; a făcut mai multe vizite în Europa pentru cercetări originale și strângere de documente.

III. Această poziție nu a fost produsul secolului XIX, ci a fost susținută de istorici baptiști anteriori.

1. Thomas Crosby, primul istoric baptist englez, în 1738:

„Dar ceea ce este mai evident pentru cercetarea noastră spre găsirea primei apariții a acestei secte, este că acești bărbați nu au avansat această opinie privitoare la botez ca un lucru cu totul nou, ci ceva ce a fost învățat de alții, care au respins ca și ei erorile și corupțiile bisericii Romei; și au afirmat că aceasta a fost opinia Waldenzilor și Petrobrusienilor, care au fost înaintea lor.

Ei nu s-au considerat pe această bază drept capi și întemeietori ai unei secte sau religii noi...”
(*The History of the English Baptists, vol. 1, p. xxvi*)

2. Joseph Hooke, apologet baptist englez, în 1701, vorbind despre începutul „sectei” Anabaptilștilor:

„...dacă ar fi neîndoielnic că nu este mai veche decât războiul de la Munster... m-aș decide să o părăsesc și i-aș îndemna și pe alții să facă la fel. Religia care nu este la fel de veche precum Cristos și Apostolii Săi, este prea nouă pentru mine.” „...suntem fermi convinși, și de aceea afirmăm cu tărie, deși în smerenie, că această sectă reprezintă exact același fel de oameni ca și cei care au fost pentru prima oară numiți creștini în Antiohia, Fapte 11:26...” „...și de atunci încoace a existat continuu în lume, fiind urâtă în toate veacurile...” (*A Necessary Apology for Baptized Believers, Londra, 1701*)

3. John Spittlehouse și John More, apologeți baptiști englezi tipăresc o lucrare în 1652, intitulată: O Apologie a Succesiunii Continue a Bisericii Primitive a lui Isus Cristos (numită eronat acum Anabaptilști), din vremea Apostolilor până în prezent

4. Unul din cei mai mari predicatori baptiști ai vremurilor, Charles Haddon Spurgeon, a susținut și apărat constant această teorie. El mărturisea ori de câte ori avea ocazia:

Înainte ca adunarea sa să se mute în „Metropolitan Tabernacle,” când încă se întâlnea la „New Park Street,” în 1860, Spurgeon a predicat astfel:

„Nu îmi e rușine de denomiția căreia îi aparțin, care vine direct de la Cristos, și care nu a trecut niciodată prin torentul noroiu al Romei, și care are o origine separată de orice fel de protestantism sau de toți cei care au ieșit din Biserica Anglicană, pentru că noi am existat înaintea tuturor celorlalte denomiții . . .” *C. H. Spurgeon, NEW PARK STREET PULPIT, Vol. 16, 1860 (Pasadena, Texas, Pilgrim Publications 1973 retiparire), p. 66.*

În timpul anului următor, 1861, după ce s-a mutat în noul Tabernacle, Spurgeon a declarat:

„Noi credem că baptiștii sunt creștinii originali. Noi nu ne-am început existența la Reformă, noi am fost reformatori înainte ca Luther sau Calvin să se fi născut încă; noi nu ne tragem din Biserica Romei, pentru că nu am făcut niciodată parte din ea, ci avem o linie neîntreruptă de la apostolii înșiși. Am existat întotdeauna încă din zilele lui Cristos, iar principiile noastre, câteodată ascunse și uitate, ca un râu care poate să curgă și pe sub pământ pentru o scurtă perioadă, au avut întotdeauna aderenți sinceri și sfinți. Persecutați atât de catolici cât și de protestanți din aproape orice sectă, nu a existat totuși nicio cârmuire care să susțină principii baptiste și să-i persecute pe alții, și nici nu cred că vreo grupare baptistă a susținut vreodată

că ar fi drept a supune conștiințele altora controlului omului. Am fost întotdeauna gata să suferim, după cum vor dovedi martirologii noștri, dar nu suntem gata să acceptăm vreun ajutor din partea Statului, prostituând puritatea Miresei lui Cristos prin vreo alianță cu Cârmuirea, și nu vom face niciodată Adunarea, deși Regină, despot peste conștiințele oamenilor.” *C.H. Spurgeon, METROPOLITAN TABERNACLE PULPIT, Vol. 7, 1861, nr 376 (Pasadena, Texas, Pilgrim Publications 1973 retipărire), p. 225.*

Mai târziu în același an, Spurgeon a declarat cu curaj pentru ca toată lumea să audă: „Și acum . . . când cineva ne spune ‘Voi ca denotație, ce nume mari puteți să menționați? Despre ce părinți puteți să vorbiți?’ Le putem spune, ‘Putem vorbi de mai mulți părinți decât oricine altcineva de sub cer, pentru că noi suntem vechea biserică apostolică, ce nu s-a plecat niciodată în jugul prințesei; noi, cunoscuți printre oameni, în toate erele, sub nume diferite cum ar fi, donatiști, novațieni, pauliceni, petrobrusieni, catari, arnoldisti, husiți, waldenzi, lolarzi și anabapțiști, întotdeauna am militat pentru curăția bisericii, distingerea și separarea ei de guvernarea omenească. Părinții noștri au fost bărbați obișnuiți cu dificultățile și nu au știut ce înseamna viața ușoară. Fiii lor ne arată o linie continuă care vine în mod legitim de la apostoli, nu prin mizeria Romei, nu prin manipularea prelaților, ci prin viața Divină, prin ungera Duhului Sfânt, prin părtășia Fiului în suferință și a Tatălui în adevăr” Spurgeon, (*ibid.*, Vol. 7), p. 613.

În 1881, douăzeci de ani mai târziu, Spurgeon încă predica aceleași lucruri cu privire la originea bapțiștilor:

„Istoria a fost scrisă până acum de dușmanii noștri, care, dacă ar fi putut, nu ar fi menționat nimic despre noi în documentele lor și totuși iată că s-a descoperit, pe ici pe colo, că anumiți oameni săraci numiți anabapțiști, erau aduși pentru a fi condamnați. Din zilele lui Henry II, [1154-1189 d.Cr.] la cele ale lui Elizabeth [1558-1603] auzim de anumiți eretici nefericiți care erau urâți de toată lumea din cauza adevărului care era în ei. Citim de oameni săraci, bărbați și femei, cu hainele sfâșiate, duși pe câmpuri să moară de frig, și imediat de alții care au fost arși în Newington pentru vina de a fi anabapțiști. Mult înainte ca protestanții voștri să fie cunoscuți, acești anabapțiști oribili, așa cum erau în mod nedrept numiți, protestau pentru ‘un Domn, o credință și un botez’. Imediat ce biserica vizibilă a început să se depărteze de Evanghelie, acești bărbați s-au și ridicat să țină tare vechea cale bună. Preoții și călugării își doreau pace și liniște, dar a existat întotdeauna câte vreun bapțist sau lolard care să gădile urechile oamenilor cu Sfânta Scriptură și să le atragă atenția la erorile vremurilor lor. Erau o seminție sărmană, prigonită. Ștreangul era considerat a fi prea bun pentru ei. Uneori, istoria prost scrisă ne-ar face să credem că ei au pierit în întregime, atât de bine și-a făcut lupul treaba între oi. Totuși, iată-ne aici...” *C.H. Spurgeon, (Metropolitan Tabernacle Pulpit, Vol. 27), p. 249.*

Este de remarcat faptul că după 20 de ani Spurgeon încă predica aceleași lucruri. După această perioadă de studii, de lucrare și de legături mai profunde, atât cu bapțiști cât și cu alții, el încă a crezut în originea apostolică și în continuitatea adunărilor bapțiste.

Alexa Popovici, istoric bapțist român și pastor în Biserica Sfânta Treime din București:

„Deși noi nu punem accentul pe vreo succesiune care să valideze autenticitatea creștină, ci ținem mult mai mult la o identitate de crez și de practică, totuși, dacă ar trebui să prezentăm și o asemenea succesiune, ea există și poate fi probată istoric. Înaintea existenței anabapțiștilor au existat alte grupări religioase, care au avut același crez și aceleași practici aplicate după învățătura Noului Testament” (*Istoria Anabapțiștilor din România, Ed. Făclia, p. 289-290*)

Concluzie

Teoria succesiunii (a existenței în fiecare veac a Adunărilor lui Cristos) este, din punct de vedere istoric, una validă, având suficient suport pentru a fi admisă chiar de istorici adversari sau seculari. Din citatele alese, rezultă că această teorie nu este nouă printre bapțiști, ci este susținută de cei mai vechi istorici și apologeți bapțiști; este apărată nu de istorici de mână a doua, ci de cel mai înalt rang; este recunoscută de mari adversari și admisă ca probabilă de unii din cei mai mari istorici seculari.

Cei care ridiculizează această veche poziție bapțiștă trebuie să ridiculizeze nu doar pe frații Spurgeon și Alexa Popovici, ci pe o mulțime de bapțiști ai vremurilor trecute la fel de importanți. Această veche și conservatoare poziție bapțiștă este disprețuită deoarece este exclusivistă. Ea învață că bapțiștii au o origine mai veche decât protestanții, mai veche decât ortodoxia și mai veche decât romano-catolicismul. Astfel, bapțiștii nu sunt nici protestanți și nici neoprotestanți.

O astfel de poziție este un impediment în formarea unei biserici mondiale, deoarece bapțiștii nu au ieșit niciodată din Roma și nu ar trebui să dorească să se alătore ei acum. Știu că această poziție este un impediment pentru ecumenismul aflat în plină expansiune astăzi, ecumenism în care este parte și Uniunea Bapțiștă din România. Deși nu toți recunosc aceasta sau nu sunt de acord, totuși apartenența la Uniune dă veridicitate asupra acțiunilor întreprinse de către Uniune.

Convingerea și credința mea personală este că aceste lucruri sunt adevărate. Și nu cred că sunt adevărate doar pentru că istoria furnizează dovezi că așa este. Eu cred aceasta pentru că găsesc aceste învățături în Biblie. Eu cred aceste lucruri pentru că Domnul Isus a înființat o adunare reală și i-a făcut anumite promisiuni (*Evangelia după Matei*, 16:18; 28:18-20, *Prima epistolă a lui Pavel către Corinteni*, 11:26; *Epistolă lui Pavel către Efeseni*, 3:21; *Epistolă lui Iuda*, 3). Adunării înființate de El i-a promis o existență continuă prin adunările ce aveau să o urmeze, atât în doctrină cât și în practică.

Chiar dacă multe adunări au dezertat de-a lungul timpului de la credință și s-au dezis de Capul ei, Cristos, apostazia nu a fost niciodată una totală. A existat mereu o minoritate, o rămășiță de adunări credincioase care nu au fost învinse de „Porțile Locuinței morților”, Cristos fiind prezent în mijlocul lor în toate zilele.

A nu crede în perpetuitatea „ekklesiei” întemeiate de Cristos înseamnă a pune la îndoială autoritatea Scripturilor, făcând ca Scripturile inspirate (2 Timotei 3:16-17) să devină dependente de consemnările parțiale și subiective ale oamenilor netemători de Dumnezeu. Și de ce? Invocând motivul insuficienței datelor istorice? Totdeauna voi interpreta istoria în lumina Scripturii și nu Scriptura în lumina istoriei. Doar Cuvântul lui Dumnezeu este DA și AMIN: de aceea susțin aceste lucruri, chiar dacă istoria nu ar vorbi deloc despre o astfel de rămășiță credincioasă. Istoria este întotdeauna inferioară Scripturii, dar o privesc ca o dovadă a faptului că Dumnezeu lucrează și Își ține toate promisiunile Sale. Meritul istoriei este că ne pune în față modelul Nou Testamentar de lucru al adunării în fiecare secol.

Joseph Hooke, un vechi apologet bapțișt, afirma în 1701, apărând originea apostolică a bapțiștilor: „*Religia care nu este la fel de veche precum Cristos și Apostolii Sai, este prea nouă pentru mine*”. Dacă vreo grupare, religie, sectă, mișcare, cult etc își are originea în orice alt loc în afara ținutului Iudeii și în orice altă perioadă decât timpul lucrării pământești a lui Isus Cristos Domnul, acea comunitate religioasă nu a fost fondată de singurul constructor autorizat de Dumnezeu, și, prin urmare, nu este o adunare a lui Dumnezeu!

Ținând cont de toate cele afirmate mai sus, eu personal nu recunosc ca fiind valide ordinările și rânduielile (practicile) nici unei biserici apărute prin: reformă, schismă, valul restaurator, mișcări apostolice moderne etc. Dacă o adunare nu se poate identifica în

învățătură și practică cu ceea ce a înființat Domnul Isus Cristos în timpul vieții Sale pământești în Palestina la Ierusalim, acea religie este prea nouă și pentru mine. Acea adunare nu își are originea în mintea lui Dumnezeu și nu este expresie a minții și gândirii lui Cristos, fiind expresia minții umane. Orice adunare cu pretenție de a fi Mireasă a lui Cristos trebuie să îl aibă întemeietor pe Cristos și nu un om sau un sistem.

Astfel, doresc să știu în mod clar care este poziția Bisericii Sfânta Treime față de aceste afirmații false ale Uniunii Baptiste din România. Și față de cine își păstrează loialitatea și fidelitatea Biserica Sfânta Treime: față de adevărul Scripturii sau față de o instituție cu origini omenești. Și ceea ce a determinat biserica și pe cei aflați în conducerea ei să se întoarcă de la ceea ce a afirmat păstorul Alexa Popovici (păstor în aceeași Biserică Sfânta Treime). Atitudinea de tăcere asupra falselor afirmații susținute și promovate de Uniunea Bisericilor Baptiste din România face Biserica Sfânta Treime la fel de vinovată ca și când ea însăși ar promova această erezie; tăcerea devine o acceptare tacită. Nu poți face parte dintr-un sistem și să te dezici de el simultan.

Două adevăruri nu pot fi valabile în același timp: fie fratele Alexa Popovici a susținut un neadevăr, fie Biserica Sfânta Treime susține astăzi un neadevăr. Dacă fratele Alexa Popovici a mințit, atunci Biserica Sfânta Treime este vinovată înaintea Domnului pentru că nu a luat măsuri împotriva învățaturii fratelui Popovici. Mai mult, Biserica Sfânta Treime este datoare să prezinte public scuzele de rigoare pentru ceea ce a susținut fratele Popovici și să se delimiteze clar de învățătura lui. Este o pată neagră aruncată peste una dintre cele mai mari și vechi biserici baptiste din București. Însă, dacă fratele Popovici are dreptate, Biserica Sfânta Treime trebuie să se pocăiască cu sac și cenușă pentru dezlipirea față de adevăr și promovarea (directă sau indirectă) a unor învățături eretice de origine omenească. Până în ziua de astăzi eu nu am găsit nicio acțiune întreprinsă de Biserica Sfânta Treime pentru a combate aceste afirmații false. Astfel, Biserica Sfânta Treime își dă girul pentru ceea ce afirmă Uniunea Baptistă din România.

Vreau să menționez că aștept răspuns la această scrisoare la adresa și locul menționate cu ocazia primirii acestei scrisori deschise. Răspunsul pe care îl aștept este unul oficial, din partea întregii comunități care formează Biserica Sfânta Treime. Consider că un termen de trei săptămâni este rezonabil pentru a primi un răspuns din partea dvs. Dacă țin cont de faptul că în Biserica Sfânta Treime există destui frați cu pregătire teologică și care cunosc doctrină baptistă, acest termen nu este prea scurt.

Închei această scrisoare aducându-mi aminte de cuvintele unui sfânt al lui Dumnezeu: *„Că adică neamurile sunt împreună-moștenitoare cu noi, alcătuiesc un singur trup cu noi și iau parte cu noi la aceeași făgăduință în Hristos Isus, prin Evanghelia aceea al cărei slujitor am fost făcut eu, după darul harului lui Dumnezeu, dat mie prin lucrarea puterii Lui. Da, mie, care sunt cel mai neînsemnat dintre toți sfinții, mi-a fost dat harul acesta să vestesc neamurilor bogățiile nepătrunse ale lui Hristos și să pun în lumina înaintea tuturor care este isprăvnicia acestei taine, ascunse din veacuri în Dumnezeu, care a făcut toate lucrurile; pentru ca domniile și stăpânirile din locurile cerești să cunoască azi, prin Biserica, înțelepciunea nespus de felurita a lui Dumnezeu, . . . a Lui sa fie slava în Biserica și în Cristos Isus, din neam în neam, în vecii vecilor! Amin”* (Epistola lui Pavel către Efeseni, 3:6-11, 21).

Cu dragoste în Domnul Isus Hristos și pentru adevărul Său,
Paraschivescu David-Cristian